

PATVIRTINTA

Rokiškio Juozo Tumo-Vaižganto gimnazijos
direktoriaus 2017 m. rugpjūčio 31 d.
įsakymu Nr.V-200

SMURTO IR PATYČIŲ PREVENCIJOS IR INTERVENCIJOS VYKDYMO ROKIŠKIO JUOZO TUMO-VAIŽGANTO GIMNAZIJOJE TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos įgyvendinimo Rokiškio Juozo Tumo-Vaižganto gimnazijoje, tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato gimnazijos lygmens prevencijos ir intervencijos priemonių sistemą saugios nuo smurto ir patyčių (įskaitant ir patyčias kibernetinėje erdvėje) aplinkos kūrimui gimnazijoje.

2. Prevencija Apraše suprantama kaip priemonės ir būdai, kuriais siekiama užkirsti kelią socialinės rizikos veiksniams atsirasti arba jų įtakai sumažinti, stiprinti apsauginius veiksnius. Prevencija yra nuolatinis cikliškas procesas, apimantis esamų arba potencialiai galimų problemų identifikavimą, tinkamų priemonių joms spręsti parinkimą ir vykdymą, poveikio į(si)vertinimą ir tolesnių veiksmų planavimą.

3. Prevencijos tikslas – sukurti saugią, mokinio asmenybės augimui, brandai ir ugdymuisi palankią aplinką Gimnazijoje, **Gimnazijos bendrabutyje** kurioje mokiniai jaučiasi gerbiami, priimti, saugūs, jų nuomonė ir siūlymai yra išklausomi ir vertinami.

4. Intervencija Apraše suprantama kaip Gimnazijos direktoriaus, pavaduotojų, pedagogų, švietimo pagalbos specialistų ir kitų gimnazijos darbuotojų koordinuoti veiksmai, nukreipti į smurto patyčių stabdymą, taip pat – švietimo pagalbos priemonių visumą.

5. Aprašas parengtas vadovaujantis šiais principais:

5.1. į patyčias būtina reaguoti nepriklausomai nuo jų turinio (dėl lyties, seksualinės orientacijos, negalės, religinės ar tautinės priklausomybės, išskirtinių bruožų ar kt.) ir formos;

5.2. kiekvienas gimnazijos administracijos atstovas, pedagogas, švietimo pagalbos specialistas ar kitas darbuotojas, pastebėjęs ar sužinojęs apie patyčias, turi reaguoti ir jas stabdyti;

5.3. veiksmų turi būti imamasi visais atvejais, nepriklausomai nuo pranešančiųjų apie patyčias pareigų;

6. Visi gimnazijos bendruomenės nariai (mokiniai, administracijos atstovai, pedagogai, švietimo pagalbos specialistai, tėvai (globėjai, rūpintojai), kiti darbuotojai) turi būti supažindinti su gimnazijos patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarka, ją įgyvendinančiais dokumentais ir patvirtinti tai savo parašu.

7. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme.

II. SMURTO IR PATYČIŲ STEBĖSENA IR PREVENCIJA GIMNAZIJOJE

8. Gimnazijos direktorius atsako už Aprašo įgyvendinimą Gimnazijoje, sveiką, saugią, užkertančią kelią bet kokioms smurto apraiškos ir žalingiems įpročiams aplinką. Smurto ir patyčių prevencija ir intervencija yra svarbi Gimnazijos veiklos dalis, kurios planavimu, organizavimu ir stebėseną rūpinasi, vaiko gerovės komisijos nariai, klasių vadovai, kuratoriai, bendrabučio auklėtojai, direktoriaus pavaduotojai ugdymui, o jos vykdyme dalyvauja visi gimnazijos bendruomenės nariai.

9. Gimnazijos direktoriaus pavaduotojas ugdymui, vadovaujantis Vaiko gerovės komisijai (toliau VGK) yra atsakingas už Aprašo parengimą, už stebėsenos rezultatais paremto kasmetinio

gimnazijos patyčių prevencijos priemonių plano parengimą, pristatymą gimnazijos bendruomenei ir vykdymą.

10. Aprašo įgyvendinimą koordinuoja **Gimnazijos VGK**, kuri kasmet:

10.1. inicijuoja ir koordinuoja informacijos apie ugdymosi aplinkos saugumą rinkimą ir rezultatų apibendrinimą.

10.2. surenka apibendrintus duomenis iš klasių vadovų, kuratorių, bendrabučio auklėtojų ar direktoriaus pavaduotojų ugdymui dėl gimnazijoje fiksuotų pranešimų apie patyčias ir identifikuoja aktualias problemas;

10.3. vadovaujantis atliktos analizės duomenimis, rengia, įtraukdama bendruomenės narius, patyčių prevencijos ir intervencijos priemonių planą;

10.4. teikia siūlymus gimnazijos vadovui dėl patyčių prevencijos ir intervencijos priemonių įgyvendinimo gimnazijoje, gimnazijos darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo patyčių prevencijos ar intervencijos srityje ir kitais klausimais;

10.5. atlieka kitus Apraše numatytus veiksmus;

10.6. parengia metinę ataskaitą apie aprašo įgyvendinimą gimnazijoje.

11. Klasės vadovai, bendrabučio auklėtojai, vykdo patyčių stebėseną ir prevenciją savo klasėje, bendrabutyje:

11.1. kuria psichologiškai saugų klasės, bendrabučio mikroklimatą, nuolat stebi situaciją klasėje, bendrabutyje ir aptaria ją su mokiniais;

11.2. klasės valandėlių metu aptaria su mokiniais patyčių formas: aiškinasi, kas joms būdinga, kaip jas atpažinti, tinkamai reaguoti, kuo skiriasi patyčios nuo konfliktinės situacijos, kokios yra pagalbos galimybės;

11.3. kiekvieno tėvų susirinkimo metu aptaria klasės, bendrabučio mikroklimatą, vykdo pedagoginį švietimą patyčių prevencijos temomis, skatina tėvus nedelsiant reaguoti į informaciją apie patyčias, bendradarbiauti sprendžiant konfliktines situacijas, kad jos neperaugtų į patyčias;

11.4. išanalizuoja ir apibendrina turimus pranešimus apie patyčias klasėje, informuoja VGK atsakingus narius apie taikytų prevencijos priemonių rezultatus klasėje, teikia kitą svarbią informaciją, susijusią su patyčiomis.

12. Švietimo pagalbos specialistai vykdo patyčių stebėseną ir prevenciją pagal savo veiklos pobūdį:

12.1. specialusis pedagogas, individualių konsultacijų metu teikia būtiną informaciją Gimnazijos darbuotojams apie specialiųjų poreikių mokinio elgesio ypatumus patyčių prevencijos tikslais;

12.2. socialinis pedagogas, kuratorius teikia metodinę pagalbą klasės auklėtojams, bendrabučio auklėtojams, dalykų mokytojams; vykdo teisinį mokinių švietimą;

12.3. psichologas atlieka tyrimus identifikuojant problemas pozityvaus gimnazijos mikroklimato kūrime, teikia pasiūlymus ugdymosi aplinkai gerinti (VGK, direktoriui) teikia metodinę pagalbą klasės auklėtojams, dalykų mokytojams, teikia (pagal poreikį) individualią pagalbą visiems bendruomenės nariams.

12.4. švietimo pagalbos specialistai vykdo prevencines programas gimnazijos bendruomenei;

12.5. atlieka kitus Apraše numatytus veiksmus.

13. Socialinių ir emocinių kompetencijų ugdymas vykdomas integruojant į ugdymo turinį, neformalųjį švietimą, įgyvendinant prevencines programas (bent 1-2 per metus).

III SKYRIUS PATYČIŲ INTERVENCIJA

14. Bet kuris Gimnazijos darbuotojas įtaręs ar pastebėjęs žodines, fizines ar netiesiogines patyčias:

14.1. nedelsdamas įsikiša ir nutraukia bet kokius tokį įtarimą keliančius veiksmus;

14.2. primena mokiniui, kuris tyčiojasi ar yra įtariamas tyčiojimusi, Gimnazijos nuostatus ir mokinio elgesio taisykles;

14.3. raštu informuoja patyrusio patyčias mokinio klasės auklėtoją, bendrabučio auklėtojus apie įtariamą ar įvykusias patyčias (pranešimo apie patyčias forma, 1 priedas);

14.4. esant grėsmei mokinio sveikatai ar gyvybei, nedelsiant kreipiasi į pagalbą galinčius suteikti asmenis (tėvus (globėjus, rūpintojus) ir/ar mokyklos darbuotojus) ir/ar institucijas (pvz.: policiją, greitąją pagalbą ir kt.);

15. Bet kuris Gimnazijos darbuotojas įtaręs ar pastebėjęs patyčias kibernetinėje erdvėje arba gavęs apie jas pranešimą:

15.1. esant galimybei išsaugo vykstančių patyčių kibernetinėje erdvėje įrodymus ir nedelsdamas imasi reikiamų priemonių patyčioms kibernetinėje erdvėje sustabdyti;

15.2. įvertina grėsmę mokiniui ir esant poreikiui kreipiasi į pagalbą galinčius suteikti asmenis (tėvus (globėjus rūpintojus) ir/ar mokyklos darbuotojus) ar institucijas (policiją);

15.3. pagal galimybes surenka informaciją apie besityčiojančių asmenų tapatybę, dalyvių skaičių ir kitus galimai svarbius faktus;

15.4. informuoja patyčias patyrusio mokinio klasės auklėtoją apie patyčias kibernetinėje erdvėje (pranešimo apie patyčias forma, 1 priedas) ir pateikia įrodymus (išsaugotą informaciją);

15.5. turi teisę apie patyčias kibernetinėje erdvėje pranešti Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybai pateikdamas pranešimą interneto svetainėje adresu www.draugiskasinternetas.lt.

16. Mokinys patyręs patyčias arba jas pastebėjęs nedelsdamas praneša klasės auklėtojui, kuratoriui jiems nesant praneša administracijai, psichologui arba bet kuriam mokytojui;

17. Tėvai (globėjai, rūpintojai) sužinoję apie patyčias ar pastebėję patyčių atvejį:

17.1. nedelsdami raštu (trumpą sms žinute, elektroninio dienyno žinute, elektroniniu paštu ir kt.) arba žodžiu informuoja klasės auklėtoją, bendrabučio auklėtoją arba kuratorių;

17.2. jei besityčiojantis asmuo yra Gimnazijos darbuotojas, nedelsdami raštu (trumpą sms žinute, elektroninio dienyno žinute, elektroniniu paštu ir kt.) arba žodžiu informuoja Gimnazijos direktorių (direktoriaus pavaduotoją ugdymui);

17.3. sužinoję apie viešą patyčių kibernetinėje erdvėje panaudojus vaizdinę informaciją atvejį, patyčias patiriančio mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) privalo apie tai pranešti klasės auklėtojui, bendrabučio auklėtojui, kuratoriui, Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybai pateikdami pranešimą interneto svetainėje adresu www.draugiskasinternetas.lt.

18. Klasės auklėtojas, bendrabučio auklėtojas, kuratorius gavęs informaciją apie įtariamą ar įvykusias patyčias:

18.1. patikrina gautą informaciją, nustatęs, kad tai patyčių atvejis užpildo tarnybinio pranešimo apie patyčias formą (priedas Nr.1), aiškinasi jo aplinkybes;

18.2. bendradarbiaudamas su kitų patyčių situacijos dalyvių klasės auklėtojais, bendrabučio auklėtojais, kuratoriais, psichologu organizuoja individualius pokalbius su patyčių dalyviais, informuoja jų tėvus (globėjus, rūpintojus), esant poreikiui kviečia mokinių tėvus dalyvauti pokalbiuose;

18.3. vykdo tolesnę patyčių situacijos stebėseną;

18.4. nesiliaujant patyčioms ar esant sudėtingesniais patyčių atvejais kreipiasi į atsakingus vaiko gerovės komisijos narius.

19. Vaiko gerovės komisijos nariai užregistruoja smurto ar patyčių atvejį (VGK sekretorė) ir įvertinę turimą informaciją:

19.1. kviečia vaiko gerovės komisijos posėdį;

19.2. numato intervencijos veiksmų planą, supažindina patyčias patyrusį ir jas vykdytį mokinį, jų tėvus (globėjus, rūpintojus) su planu ir jo nevykdymo pasekmėmis;

19.3. informuoja gimnazijos direktorių apie esamą situaciją;

19.4. vykdo veiksmų plane numatytas priemones, stebi, analizuoja, organizuoja posėdžius situacijos pakartotiniam įvertinimui, esant poreikiui koreguoja priemonių planą;

19.5. jei priemonių plane numatytos veiklos yra neefektyvios, kreipiasi į Rokiškio rajono savivaldybės administracijos VGK arba į policiją.

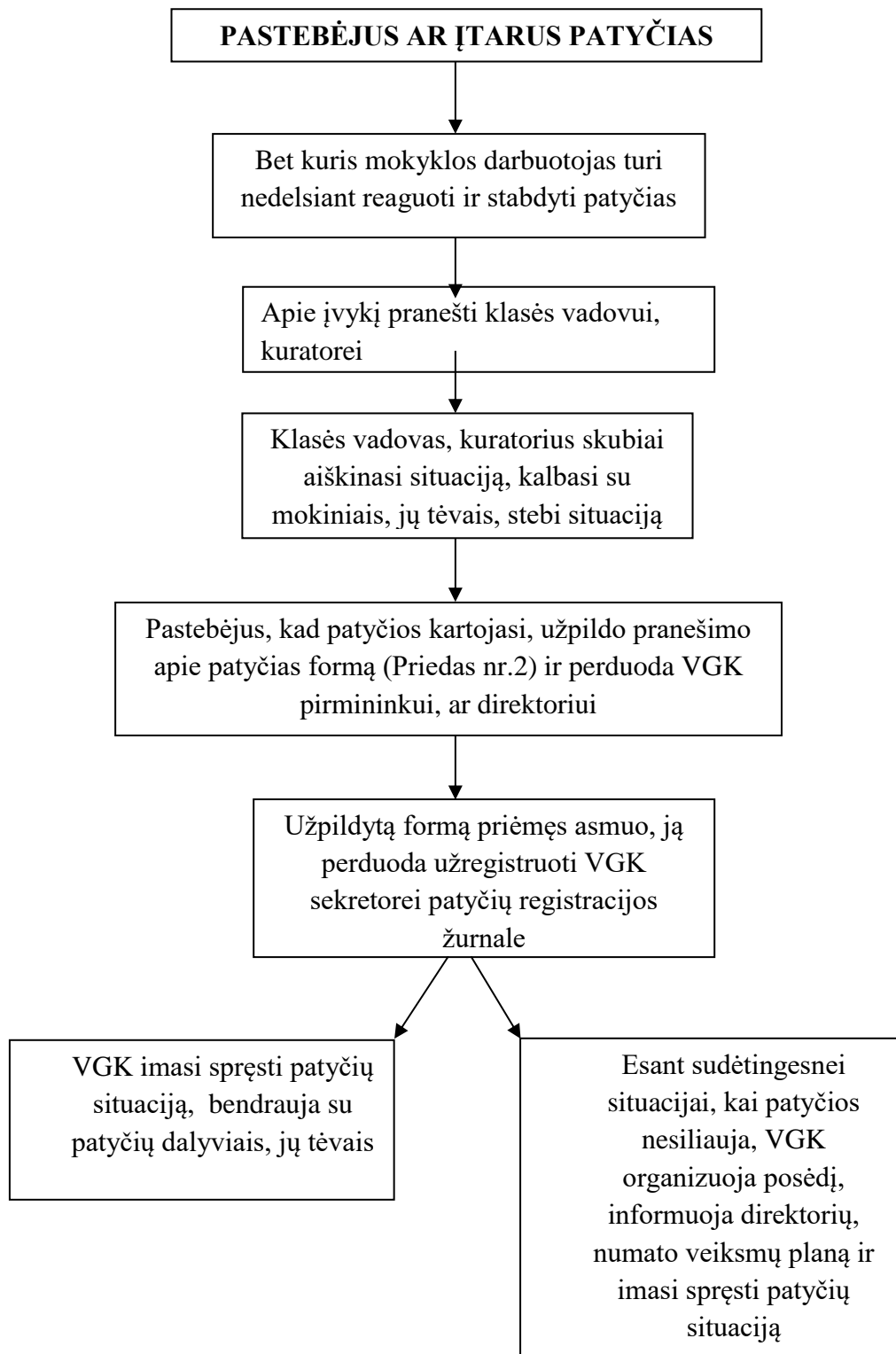
20. Mokiniui arba kitam Gimnazijos bendruomenės nariui pasityčiojus iš Gimnazijos darbuotojo, asmuo, pastebėjęs ir/ar įtaręs patyčias arba patyręs patyčias darbuotojas informuoja Gimnazijos direktorių, kuris imasi Gimnazijos veiklos dokumentuose numatytų veiksmų.

21. Gimnazijos darbuotojui pasityčiojus iš mokinio, mokinys arba jo tėvai (globėjai, rūpintojai), arba kitas asmuo, pastebėjęs ar įtaręs patyčias, informuoja Gimnazijos direktorių raštu, kuris imasi Gimnazijos veiklos dokumentuose numatytų veiksmų.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

21. Visi dokumentai, esantys vaiko asmens byloje, ir duomenys, susiję su vaiku ir jo asmeniniu gyvenimu, yra konfidencialūs ir naudojami tik tiek, kiek tai būtina atsakingiems fiziniams ar juridiniams asmenims atlikti pavestas funkcijas, užtikrinti vaiko teises ir teisėtus interesus.

ROKIŠKIO JUOZO TUMO VAIŽGANTO GIMNAZIJOS REAGAVIMO Į PATYČIAS IR PAGALBOS JOMS ĮVYKUS PLANAS

Priedas Nr.2.

**ROKIŠKIO JUOZO TUMO VAIŽGANTO GIMNAZIJA
PRANEŠIMO APIE PATYČIAS FORMA**

Pranešimo data

Bendrieji duomenys:

Kas pranešė apie patyčias:	
Kam pranešė apie patyčias:	
Kur įvyko patyčios:	
Kada įvyko patyčios:	
Kokia patyčių forma naudota ar įtariama, kad buvo naudota:	
<ul style="list-style-type: none">☐ <i>Žodinės patyčios</i>☐ <i>Fizinės patyčios</i>☐ <i>Elektroninės patyčios</i>☐ <i>Kiti pastebėjimai (įrašyti)</i>	
Ar yra žinoma, kad tai ne pirmas kartas?	

Duomenys apie patyčių dalyvius:

Vaiko, <i>patyrusio patyčias</i> vardas, pavardė, klasė:	
Vaiko/-ų, <i>kuris tyčiojosi</i> vardas, pavardė, klasė:	
Vaiko/-ų, <i>stebėjusio patyčias</i> vardas, pavardė, amžius, klasė:	

Išsamesnė informacija apie įvykį:

Mokyklos pedagogo ar kito darbuotojo elgesys šioje patyčių situacijoje:

--

Veiksmų po įvykio, planas su:

Asmeniu patyrusiu patyčias:	
Asmeniu, kuris tyčiojosi:	
Stebėtojais:	
Patyčių dalyvių tėvais:	
Kitais mokyklos darbuotojais:	
Kita (įrašyti):	